

Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

► **B**

DIREKTIVA SVETA

z dne 12. junija 1986

o varstvu okolja, zlasti tal, kadar se blato iz čistilnih naprav uporablja v kmetijstvu

(86/278/EGS)

(UL L 181, 4.7.1986, str. 6)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Direktiva Sveta 91/692/EGS z dne 23. decembra 1991	L 377	48	31.12.1991
► <u>M2</u>	Uredba Sveta (ES) št. 807/2003 z dne 14. aprila 2003	L 122	36	16.5.2003
► <u>M3</u>	Uredba (ES) št. 219/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009	L 87	109	31.3.2009

spremenjena z:

► <u>A1</u>	Akt o pristopu Avstrije, Finske in Švedske	C 241	21	29.8.1994
--------------------	--	-------	----	-----------

DIREKTIVA SVETA

z dne 12. junija 1986

o varstvu okolja, zlasti tal, kadar se blato iz čistilnih naprav uporablja v kmetijstvu

(86/278/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti členov 100 in 235 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker je namen te direktive urediti uporabo blata iz čistilnih naprav v kmetijstvu, tako da se preprečijo škodljivi učinki na tla, vegetacijo, živali in ljudi, pri čemer se spodbuja njegova pravilna uporaba;

ker bi lahko neskladje med določbami držav članic o uporabi blata iz čistilnih naprav v kmetijstvu vplivalo na delovanje skupnega trga; ker je torej treba na tem področju spodbuditi približevanje zakonodaje v smislu člena 100 Pogodbe;

ker Direktiva Sveta 75/442/ES z dne 15. julija 1975 o odpadkih ⁽⁴⁾ ne zajema blata iz čistilnih naprav;

ker se ukrepi, predvideni v Direktivi Sveta 78/319/EGS z dne 20. marca 1978 o strupenih in nevarnih odpadkih ⁽⁵⁾, uporabljajo tudi za blato iz čistilnih naprav, ki vsebuje ali je onesnaženo s snovmi ali materiali, naštetimi v Prilogi k navedeni direktivi, ki so takšne vrste ali so prisotni v takšnih količinah ali koncentracijah, da predstavljajo nevarnost za zdravje ljudi ali okolje;

ker je treba predvideti posebno ureditev, ki bo predvsem zagotovila popolno varstvo ljudi, živali, rastlin in okolja pred škodljivimi učinki, ki jih povzroči nenadzorovana uporaba blata;

ker je namen te direktive tudi vzpostavitev nekaterih začetnih ukrepov Skupnosti za varstvo tal;

ker ima lahko blato lastnosti, koristne za kmetijstvo, in je zato spodbujanje njegove uporabe v kmetijstvu upravičeno, pod pogojem da je uporaba blata pravilna; ker uporaba blata iz čistilnih naprav ne sme poslabšati kakovosti tal in kmetijskih pridelkov;

ker so lahko nekatere težke kovine strupene za rastline in ljudi, kadar se nahajajo v pridelkih, in ker je nujno predpisati obvezne mejne vrednosti za te elemente v tleh;

ker bi morala biti uporaba blata prepovedana, kadar koncentracija teh kovin v tleh presega te mejne vrednosti;

ker je poleg tega treba preprečiti preseganje teh mejnih vrednosti zaradi uporabe blata; ker je zato nujno omejiti količino težkih kovin, dodanih obdelovalnim tlom, tako da se določijo najvišje količine letno uporabljenega blata ter zagotovi, da mejne vrednosti za koncentracije težkih kovin v uporabljenem blatu niso presežene ali pa, da niso presežene mejne vrednosti težkih kovin, ki se smejo dodati tlom na osnovi 10-letnega povprečja;

⁽¹⁾ UL C 264, 8.10.1982, str. 3 in UL C 154, 14.6.1984, str. 6.

⁽²⁾ UL C 77, 19.3.1984, str. 136.

⁽³⁾ UL C 90, 5.4.1983, str. 27.

⁽⁴⁾ UL L 194, 25.7.1975, str. 39.

⁽⁵⁾ UL L 84, 31.3.1978, str. 43.

▼B

ker je treba blato pred uporabo v kmetijstvu obdelati; ker lahko države članice kljub temu pod določenimi pogoji dovolijo uporabo neobdelanega blata brez tveganja za zdravje ljudi ali živali, če se blato vbrizga ali vdela v tla;

ker mora preteči določen rok med uporabo blata in pripustitvijo živine na pašnike ali spraviom krmnih rastlin ali nekaterih pridelkov, ki so običajno v neposrednem stiku s tlemi in se navadno uživajo surovi; ker je treba prepovedati uporaboblata pri pridelavi sadja in zelenjave v rastni dobi, razen za sadno drevje;

ker naj se blato uporablja v pogojih, ki zagotavljajo varstvo tal ter površinskih in podzemnih voda v skladu z Direktivama 75/440/EGS ⁽¹⁾ in 80/68/EGS ⁽²⁾;

ker je zato treba spremljati kakovost blata in tal, na katerih se uporablja, in zato pripraviti analize ter nekatere rezultate sporočiti uporabnikom;

ker je treba zbrati določeno količino bistvenih informacij, da se zagotovi boljše poznavanje uporabe blata v kmetijstvu; ker naj bi se te informacije posredovale v obliki rednih poročil Komisiji; ker bo Komisija ob upoštevanju teh poročil in če bo to potrebno, pripravila predloge za zagotavljanje boljšega varstva tal in okolja;

ker blato iz malih čistilnih naprav, ki čistijo predvsem odpadne vode iz gospodinjstev, predstavlja neznatno nevarnost za zdravje ljudi, živali in rastlin ter za okolje in naj zato zanj ne bi veljale nekatere obveznosti, določene v zvezi z obveščanjem in analizo;

ker bi morale države članice sprejeti strožje določbe, kot so v tej direktivi; ker naj bi se take določbe sporočile Komisiji;

ker je zaradi tehničnega in znanstvenega napredka morda potrebna hitra prilagoditev nekaterih zahtev iz te direktive; ker bi bilo treba za lažje uvajanje ukrepov, potrebnih za ta namen, določiti postopek, s katerim se lahko vzpostavi tesno sodelovanje med državami članicami in Komisijo; ker naj bi tako sodelovanje potekalo v okviru Odbora za prilagajanje tehničnemu in znanstvenemu napredku;

ker Pogodba ni predvidela potrebnih pooblastil, razen pooblastil iz člena 235,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Namen te direktive je urediti uporabo blata iz čistilnih naprav v kmetijstvu na tak način, da se preprečijo škodljivi učinki na tla, vegetacijo, živali in ljudi, ter s tem spodbujati pravilno uporabo blata iz čistilnih naprav.

Člen 2

Za namene te direktive pomeni izraz:

(a) „blato“:

- (i) odpadno blato iz čistilnih naprav za čiščenje odpadnih vod iz gospodinjstev ali komunalnih odpadnih vod in iz drugih čistilnih naprav za čiščenje odpadnih vod podobne sestave, kot so odpadne vode iz gospodinjstev in komunalne odpadne vode;
- (ii) odpadno blato iz pretočnih greznic in drugih podobnih naprav za čiščenje odpadnih voda;
- (iii) odpadno blato iz čistilnih naprav, ki niso navedene v (i) in (ii);

⁽¹⁾ UL L 194, 25.7.1975, str. 26.

⁽²⁾ UL L 20, 26.1.1980, str. 43.

▼B

(b) „obdelano blato“:

blato, ki je bilo biološko, kemično ali toplotno obdelano, dolgoročno skladiščeno ali kako drugače ustrezno predelano, tako da se znatno zmanjša sposobnost vrenja in nevarnost za zdravje zaradi njegove uporabe;

(c) „kmetijstvo“:

gojenje vseh vrst kulturnih rastlin za prodajo in preskrbo z živili, tudi za živinorejo;

(d) „uporaba“:

vnašanje blata v tla ali kakršna koli druga uporaba blata na in v tleh.

Člen 3

1. Blato iz člena 2(a)(i) se sme uporabljati v kmetijstvu samo v skladu s to direktivo.

2. Brez poseganja v Direktivi 75/442/EGS in 78/319/EGS:

- se blato iz člena 2 (a) (ii) sme uporabljati v kmetijstvu pod pogoji, za katere zadevna država članica meni, da so nujni za varovanje zdravja ljudi in okolja,
- se blato iz člena 2(a)(iii) sme uporabljati v kmetijstvu samo, če je zadevna država članica s predpisi uredila njegovo uporabo.

Člen 4

Vrednosti za koncentracije težkih kovin v tleh, v katera se vnaša blato, koncentracije težkih kovin v blatu ter največje letne količine teh težkih kovin, ki se smejo vnesti v tla, namenjena kmetijstvu, so določene v prilogah I A, I B in I C.

Člen 5

Brez poseganja v člen 12:

1. Države članice prepovejo uporabo blata, kadar koncentracija ene ali več težkih kovin v tleh presega mejne vrednosti, ki so jih določile v skladu s Prilogo I A, ter storijo vse potrebno za zagotovitev, da te mejne vrednosti zaradi uporabe blata niso presežene.
2. Države članice s predpisi uredijo uporabo blata tako, da kopičenje težkih kovin v tleh ne povzroči preseganja mejnih vrednosti iz odstavka 1. Da to dosežejo, uporabijo enega od postopkov, predvidenih v (a) in (b) spodaj:
 - (a) Države članice določijo najvišje količine blata, izražene v tonah suhe snovi, ki se smejo letno vnesti na enoto površine tal, pri čemer se upoštevajo mejne vrednosti za koncentracijo težkih kovin v blatu, določene v skladu s Prilogo I B; ali
 - (b) Države članice zagotovijo spoštovanje v Prilogi I C določenih mejnih vrednosti za količine kovin, vnesenih v tla na enoto površine in časovno enoto.

Člen 6

Brez poseganja v člen 7:

- (a) je treba blato pred uporabo v kmetijstvu obdelati. Ne glede na to lahko države članice pod pogoji, ki jih določijo same, dovolijo uporabo neobdelanega blata, če se to vbrizga ali vdela v tla;
- (b) proizvajalci blata iz čistilnih naprav uporabnikom redno zagotavljajo informacije iz Priloge II A.

▼B*Člen 7*

Države članice prepovejo uporabo ali dobavo blata za uporabo:

- (a) na travnišču ali pri pridelavi krmnih rastlinah, če je travnišče namenjeno paši ali če je spravilo krmnih rastlin predvideno, preden preteče določeno obdobje. To obdobje, ki ga ob upoštevanju svoje zemljepisne lege in podnebnih razmer določijo države članice, nikakor ne sme biti krajše od treh tednov;
- (b) na tleh, kjer rastejo sadje in zelenjava, z izjemo sadnih dreves;
- (c) na površinah, namenjenih za gojenje sadja ali zelenjave, ki je običajno v neposrednem stiku s tlemi in se navadno uživa surova, za obdobje 10 mesecev pred in med samim spravilom pridelka.

Člen 8

Pri uporabi blata se spoštujejo naslednja pravila:

- blato se uporablja tako, da se upošteva potreba rastlin po hranilih ter da se ne poslabša kakovost tal ter površinske in podzemne vode.
- kadar se blato uporablja na tleh, katerih pH vrednost je nižja od 6, države članice upoštevajo povečano mobilnost težkih kovin in njihovo razpoložljivost za pridelke ter, če je potrebno, znižajo mejne vrednosti, ki so jih določile v skladu s Prilogo I A.

Člen 9

Blato in tla, na katerih se uporabi, se analizirata, kot je opisano v prilogah II A in II B.

Referenčne metode za vzorčenje in analizo so navedene v Prilogi II C.

Člen 10

1. Države članice zagotovijo vodenje tekočih evidenc, v katerih je zabeleženo naslednje:

- (a) količine proizvedenega blata in količine blata, dobavljenega za uporabo v kmetijstvu;
- (b) sestavo in lastnosti blata glede na parametre iz Priloge II A;
- (c) vrsto izvedene obdelave, kot je določena v členu 2(b);
- (d) imena in naslove prejemnikov blata ter kraj njegove uporabe.

2. Evidence morajo biti na voljo pristojnim organom in zagotavljajo podlago za zbirno poročilo iz člena 17.

3. Informacije o metodah obdelave in rezultati analiz se na zahtevo sporočijo pristojnim organom.

Člen 11

Države članice smejo iz člena 6(b) in člena 10(1) (b), (c) in (d) in odstavka 2 izvzeti blato iz čistilnih naprav z zmogljivostjo manj kot 300 kg BPK₅ dnevno, kar ustreza 5 000 populacijskim enotam, ki so prvotno načrtovane za obdelavo odpadne vode iz gospodinjstev.

Člen 12

Kadar razmere tako zahtevajo, smejo države članice sprejeti strožje ukrepe, kot so predvideni v tej direktivi.

Vsaka taka odločitev se sporoči Komisiji v skladu z obstoječimi dogovori.

▼M3*Člen 13*

Komisija določbe prilog k tej direktivi prilagodi tehničnemu in znanstvenemu napredku, razen parametrov in vrednosti iz prilog I A, I B in I C, vseh dejavnikov, ki lahko vplivajo na oceno vrednosti ter parametrov za analizo iz prilog II A in II B.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te direktive, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 15(2).

▼B*Člen 14*

1. Ustanovi se odbor za prilagajanje te direktive tehničnemu in znanstvenemu napredku (v nadaljnjem besedilu „Odbor“). Sestavljajo ga predstavniki držav članic, predseduje pa mu predstavnik Komisije.

▼M2

▼M3*Člen 15*

1. Komisiji pomaga odbor.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

▼B*Člen 16*

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje v treh letih po notifikaciji te direktive.

O tem nemudoma obvestijo Komisijo.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila določb nacionalne zakonodaje, sprejete na področju, ki ga ureja ta direktiva.

*Člen 17***▼M1**

Države članice vsaka tri leta pošljejo Komisiji informacije o izvajanju te direktive v obliki področnega poročila, ki zajema tudi druge ustrezne direktive Skupnosti. Poročilo se pripravi na podlagi vprašalnika ali predlogov, ki jih pripravi Komisija v skladu s postopkom, opredeljenim v členu 6 Direktive 91/692/EGS ⁽¹⁾. Vprašalnik ali predlogi se pošljejo državam članicam šest mesecev pred začetkom obdobja, ki ga zajema poročilo. Poročilo se pošlje Komisiji v devetih mesecih po koncu triletnega obdobja, ki je zajeto v poročilu.

Prvo poročilo zajema obdobje od leta 1995 do vključno leta 1997.

Komisija objavi poročilo Skupnosti o izvajanju direktive v devetih mesecih po prejemu poročil držav članic.

▼B*Člen 18*

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

⁽¹⁾ UL L 377, 31.12.1991, str. 48.

PRILOGA I A

MEJNE VREDNOSTI ZA KONCENTRACIJE TEŽKIH KOVIN V TLEH
(mg/kg suhe snovi v reprezentativnem vzorcu, kot je določen v Prilogi II C,
tal s pH od 6 do 7)

Parametri	Mejne vrednosti ⁽¹⁾
kadmij	1 do 3
baker ⁽²⁾	50 do 140
nikelj ⁽²⁾	30 do 75
svinec	50 do 300
cink ⁽²⁾	150 do 300
živo srebro	1 do 1,5
krom ⁽³⁾	—

⁽¹⁾ Države članice lahko dovolijo, da se mejne vrednosti, ki jih določijo presežejo, če se blato uporablja na zemljišču, ki je v času notifikacije te direktive namenjeno odlaganju blata, vendar pa se na njem za prodajo gojijo kulturne rastline izključno za krmo. Države članice morajo obvestiti Komisijo o številu in vrsti takih zemljišč. Prav tako morajo poskrbeti, da iz tega ne izhaja nevarnost za zdravje ljudi ali okolje.

⁽²⁾ Države članice lahko dovolijo, da se mejne vrednosti, ki jih določijo, presežejo glede teh parametrov na tleh s pH, ki je stalno višji od 7. Najvišja dovoljenja koncentracija teh težkih kovin ne sme v nobenem primeru preseči teh vrednosti za več kot 50 %. Države članice morajo poskrbeti, da iz tega ne izhaja nevarnost za zdravje ljudi ali okolje in zlasti za podzemne vode.

⁽³⁾ Trenutno ni mogoče določiti mejnih vrednosti za krom. Svet bo te mejne vrednosti določil kasneje, na podlagi predlogov, ki jih mora Komisija predložiti v enem letu po notifikaciji te direktive.

PRILOGA I B

**MEJNE VREDNOSTI ZA KONCENTRACIJE TEŽKIH KOVIN V
BLATU, KI SE UPORABLJA V KMETIJSTVU**

(mg/kg suhe snovi)

Parametri	Mejne vrednosti
kadmij	20 do 40
baker	1 000 do 1 750
nikelj	300 do 400
svinec	750 do 1 200
cink	2 500 do 4 000
živo srebro	16 do 25
krom ⁽¹⁾	—

⁽¹⁾ Trenutno ni mogoče določiti mejnih vrednosti za krom. Svet bo te mejne vrednosti določil kasneje, na podlagi predlogov, ki jih mora Komisija predložiti v enem letu po notifikaciji te direktive.

PRILOGA I C

**MEJNE VREDNOSTI ZA KOLIČINE TEŽKIH KOVIN, KI SE SMEJO
NA PODLAGI 10-LETNEGA POVPREČJA LETNO VNESTI V
KMETIJSKA ZEMLJIŠČA**

(kg/ha/leto)

Parametri	Mejne vrednosti ⁽¹⁾
kadmij	0,15
baker	12
nikelj	3
svinec	15
cink	30
živo srebro	0,1
krom ⁽²⁾	—

⁽¹⁾ Države članice lahko dovolijo, da se te mejne vrednosti presežejo, če se blato uporabi na zemljiščih, ki so v času notifikacije te direktive, namenjena odlaganju blata, vendar pa se na njih za prodajo gojijo kulturne rastline izključno za krmo. Države članice morajo obvestiti Komisijo o številu in vrsti takih zemljišč. Prav tako morajo poskrbeti, da iz tega ne izhaja nevarnost za zdravje ljudi ali okolje.

⁽²⁾ Trenutno ni mogoče določiti mejnih vrednosti za krom. Svet bo te mejne vrednosti določil kasneje, na podlagi predlogov, ki jih mora Komisija predložiti v enem letu po notifikaciji te direktive.

*PRILOGA II A***ANALIZA BLATA**

1. Praviloma je treba blato analizirati najmanj vsakih šest mesecev. Kadar se pojavljajo spremembe v značilnostih čiščenja odpadnih voda, je treba pogostnost analiz povečati. Če se rezultati analiz v enem letu znatno ne razlikujejo, je treba blato analizirati vsaj vsakih 12 mesecev.
2. Kadar za blato iz čistilnih naprav v smislu člena 11 v posamezni državi članici analiza blata ni bila opravljena v 12 mesecih pred začetkom izvajanja te direktive, je treba analizo opraviti v prvih 12 mesecih izvajanja te direktive ali, če je to ustrezno, v šestih mesecih po odločitvi o dovoljeni uporabi blata iz take naprave v kmetijstvu. Države članice se odločijo o pogostnosti nadaljnjih analiz na podlagi rezultatov začetne analize, vsake spremembe v vrsti čiščene odpadne vode in katerih koli drugih pomembnih dejavnikov.
3. Ob upoštevanju določb odstavka 4 mora analiza vključevati naslednje parametre:
 - suha snov, organska snov,
 - pH,
 - dušik in fosfor,
 - kadmij, baker, nikelj, svinec, cink, živo srebro, krom.
4. Če je bilo za baker, cink in krom pristojnemu organu zadevne države članice zadovoljivo dokazano, da v odpadni vodi po čiščenju na čistilni napravi, ti elementi niso prisotni ali pa so prisotni le v zanemarljivih količinah, o pogostnosti analiz, ki jih je treba opraviti, odločijo države članice.

*PRILOGA II B***ANALIZA TAL**

1. Kadarkoli se uporablja blato, ki ni blato iz čistilnih naprav iz člena 11, morajo države članice najprej zagotoviti, da vsebnost težkih kovin v tleh ne presega mejnih vrednosti, določenih v skladu s Prilogo I A. V ta namen države članice odločijo, katere analize je treba opraviti, pri tem pa upoštevajo razpoložljive znanstvene podatke o značilnostih in homogenosti tal.
2. Države članice odločijo o pogostnosti nadaljnjih analiz, pri čemer upoštevajo vsebnost kovin v tleh pred uporabo blata, količino in sestavo uporabljenega blata ter vse druge pomembne dejavnike.
3. Analiza naj vključuje naslednje parametre:
 - pH,
 - kadmij, baker, nikelj, svinec, cink, živo srebro in krom.

*PRILOGA II C***VZORČENJE IN ANALITSKE METODE****1. Vzorčenje tal**

Reprezentativne vzorce tal za analizo naj bi se običajno sestavili z mešanjem 25 vzorcev, odvzetih na območju, ki ne presega 5 hektarjev istovrstne kmetijske rabe tal.

Vzorce je treba jemati do globine 25 cm, razen če je globina površinske plasti tal manjša od te vrednosti; globina vzorčenja v tem primeru ne sme biti manjša od 10 cm.

2. Vzorčenje blata

Blato je treba vzorčiti po obdelavi, vendar pred dobavo uporabniku, pri čemer mora biti vzorec reprezentativen za proizvodnjo blata.

3. Analitske metode

Analizo težkih kovin je treba opraviti s kislinskim razklopom. Referenčna analitska metoda mora biti atomska absorpcijska spektrometrija, meja detekcije za vsako kovino pa naj ne bo višja od 10 % ustrezne mejne vrednosti.